

Datum

22 april 2025

Onderwerp

Vaststelling Omgevingsvisie Oss 2040

Aantal bijlagen

4

Wat adviseert het college te besluiten?

1. De Omgevingsvisie gemeente Oss vast te stellen zoals in te zien is via deze Link
<https://rx-base.nl/viewer/caae5df0-621f-4b44-94e1-2060cac473e3/decision>
2. De Nota van participatie en de Nota van zienswijzen en wijzigingen vast te stellen
3. De MER omgevingsvisie Oss 2040 vast te stellen
4. Met de vaststelling van de omgevingsvisie gemeente Oss het volgende gemeentelijke beleid in te trekken:
 - a. de structuurvisie Oss 2020; en
 - b. de structuurvisie Buitengebied Oss, met uitzondering van hoofdstuk 9 ontwikkelingsrichting bebouwingsconcentraties.

Wat is de aanleiding voor dit advies?

Met de vaststelling van de omgevingsvisie Oss 2040 voldoet de gemeente Oss aan haar verplichting uit de Omgevingswet om voor 1 januari 2027 een omgevingsvisie vast te stellen. De omgevingsvisie is een beleidsinstrument voor gemeenten en komt voort uit de Omgevingswet.

De omgevingsvisie biedt inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties én de gemeentelijke organisatie houvast bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen voor wonen, werken en leven in de gemeente Oss. De omgevingsvisie geeft inzicht in onze ambities voor de fysieke leefomgeving en antwoord op lokale opgaven. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor ontwikkelingen en richtlijnen op regionale en nationale schaal.

Welk resultaat willen we bereiken?

De omgevingsvisie laat zien hoe de gemeente Oss er in 2040 uitziet. Hoe zorgen we dat het goed wonen, werken, leren, ondernemen en recreëren is in onze gemeente? Om deze vragen te beantwoorden heeft de gemeente samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden een omgevingsvisie gemaakt. In de omgevingsvisie komen verschillende onderwerpen samen. Van landschap en natuur tot wonen, economie en verkeer. En van klimaat en energie(transitie) tot water, bodem en milieu. Maar ook gezondheid, leefbaarheid, recreatie en erfgoed.

In de omgevingsvisie is opgeschreven wat we willen bereiken binnen deze thema's en welke keuzes we daarvoor moeten maken. Wat dit bijvoorbeeld betekent voor woonwijken, werklocaties en het buitengebied. In de omgevingsvisie staan ook de kaders en uitgangspunten voor nieuwe initiatieven en plannen. Zo geeft de omgevingsvisie houvast bij de ontwikkeling richting de toekomst. Tegelijk is het een uitnodiging aan iedereen om bij te dragen aan die toekomst.

Het toekomstverhaal van Oss beschrijven we als volgt:

In 2040 staat in Oss gezond leven centraal, met hechte gemeenschappen, in een groene klimaatrobuuste leefomgeving. Het aantal inwoners van Oss groeit snel. De spoorzone is veranderd in een dynamische woon- en werkomgeving. In deze groene, hoogstedelijke omgeving wonen Ossenaars samen in een stad van formaat met een bruisend en gezellig stadscentrum. In de andere kernen is het prettig wonen, met een voorzieningenniveau passend bij de grootte van de kern. Oss staat in binnen- en buitenland bekend als Pharma en Life Science stad, met Pivot Park als hart van de innovaties. In Oss kijkt men naar elkaar om. Verenigingen en voorzieningen brengen mensen samen in de dorpen en wijken. Zo behouden we de voor Oss zo kenmerkende gemeenschappen. De historische kernen en

landschapsstructuren vormen een stevige basis met karakter. Het buitengebied van Oss kent in 2040 een nieuwe en toekomstbestendige balans tussen landbouw, recreatie, natuur en een klimaatrobuust landschap.

De keuzes die bij dit toekomstverhaal horen hebben we uitgewerkt in vier samenhangende ambities die afgeleid zijn van de drie Gebiedsvisies waarmee uw raad eerder heeft ingestemd (visie buitengebied, visie stadjes en kernen en visie stedelijk gebied Oss-Berghem):

1. Toekomstbestendige verstedelijking en vitale kernen
2. Een gezonde, veilige en groene leefomgeving
3. Energieneutraal, circulair en klimaatbestendig Oss in 2050
4. Ondernemend en uitnodigend Oss

We vertalen onze ambities in ruimtelijke keuzes per gebied, zo krijgt elk gebied een eigen aanpak en ontwikkeling. Dit doen we voor

- Stedelijk gebied Oss-Berghem
- Stadjes en kernen
- Buitengebied

Onderstaande visiekaart geeft de omgevingsvisie voor Oss weer.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Met de vaststelling van de omgevingsvisie zet de gemeente Oss een belangrijke stap in de implementatie van de Omgevingswet. Volgens de Omgevingswet begint de beleidscyclus met het opstellen en vaststellen van een omgevingsvisie die het volledige grondgebied van de gemeente omvat.

Beleidscyclus volgens de Omgevingswet

1.2 Met deze omgevingsvisie is er sprake van één integraal overkoepelend en samenhangend toekomstverhaal voor het gehele grondgebied van de gemeente. Met deze omgevingsvisie hebben we een belangrijke vertaalslag gemaakt: we hebben ons actuele beleid voor de fysieke leefomgeving, inclusief eventueel benodigde aanscherpingen en aanvullingen samengebracht. Dit is een stip op de horizon waar we met elkaar naartoe werken. We zoeken hierbij naar slimme koppelkansen, meervoudig gebruik van de ruimte en het versterken van de omgevingskwaliteit.

1.3 Deze visie is het resultaat van een intensief participatietraject.

De afgelopen jaren hebben we tijdens de verschillende stadia van de ontwikkeling van de omgevingsvisie veel fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Hierbij waren inwoners, bedrijven, belanghebbende organisaties, de provincie, het waterschap en omliggende gemeenten betrokken. Daarnaast hebben we social mediakanalen ingezet om de inwoners van Oss naar hun mening te vragen. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we u naar de bijlage Nota van participatie (BIJLAGE 2).

1.4 De Omgevingsvisie biedt het kader voor verdere uitwerking in projecten en programma's.

De omgevingsvisie is een gemeentebrede, kaderstellende visie op een abstract niveau. Die kaders werken we volgens de beleidscyclus uit in projecten en programma's. Normen en regels leggen we vast in ons omgevingsplan. Het vaststellen van de omgevingsvisie stelt ons in staat om programma's en (omgevingsplan)regels op te stellen, die zijn gebaseerd op onze ambities en doelen als gemeente.

2.1 We hebben de ontwerp omgevingsvisie verbeterd aan de hand van ingekomen zienswijzen en een aantal ambtelijke wijzigingen.

De ontwerp omgevingsvisie heeft begin dit jaar 6 weken ter inzage gelegen. In die tijd zijn er 28 zienswijzen binnen gekomen. Als gevolg van deze zienswijzen hebben we de omgevingsvisie op een aantal plekken kunnen verbeteren. Ook hebben we nog een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd. Deze staan in de Nota van zienswijzen en wijzigingen (BIJLAGE 3 en 4)

3.1 We hebben voor de omgevingsvisie een milieueffectrapportage laten uitvoeren.

Om de milieueffecten, of beter gezegd de omgevingseffecten van de omgevingsvisie in kaart te brengen hebben we een milieueffectrapportage (MER) laten uitvoeren (BIJLAGE 5). Dat hebben we tegelijkertijd met het maken van de omgevingsvisie gedaan zodat de resultaten van de MER meegenomen zijn in de visie. We hebben de MER besproken met de Commissie-MER. Daar waar mogelijk (BIJLAGE 6 oplegnotitie) hebben we naar aanleiding van hun advies de MER verbeterd en aangevuld.

4.1 De omgevingsvisie vervangt een aantal oude beleidstukken geheel of gedeeltelijk.

De omgevingsvisie vervangt een aantal oude stukken die nog onder de Wro zijn vastgesteld. Dat zijn onze oude structuurvisies. Maar onze omgevingsvisie is minder gedetailleerd op bepaalde onderdelen, waardoor we toch stukken willen behouden. We bekijken of we deze in de toekomst kunnen omzetten naar omgevingsprogramma's. Concreet gaat het om de volgende stukken:

- De structuurvisie Oss 2020 uit 2006. Deze is ondertussen bijna 20 jaar oud en kan na vaststelling van de omgevingsvisie komen te vervallen.
- De structuurvisie buitengebied uit 2015: deze is grotendeels overgenomen in het bestemmingsplan buitengebied en andere plannen zoals de landschapsvisie. Het onderdeel over de beschrijving en ontwikkelingsvisie van de bebouwingsconcentraties (hst 9) willen we echter graag behouden. We gebruiken deze om concrete plannen te beoordelen in deze bebouwingsconcentraties.
- De structuurvisie Oss West en het addendum op de structuurvisie Oss West uit 2022 en 2024: deze zijn beide nog actueel en gelden als toetsingskader voor de ontwikkeling van de wijk Amsteleind. Die willen we behouden.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1. *Niet alle inwoners, bedrijven en belanghebbenden zijn het eens met deze omgevingsvisie.* Uit de binnengekomen zienswijzen blijkt dat sommige inwoners of belanghebbenden het op bepaalde thema's niet eens zijn met de gekozen richting of de invulling daarvan. Vaak komt dit voort uit een individueel of specifiek belang. We proberen in de visie echter te komen tot een samenhangend geheel dat recht doet aan het algemeen belang en dat aansluit bij de opgaves die ons door hogere overheden zijn toegewezen. Daarnaast zijn sommige zienswijzen te gedetailleerd voor een omgevingsvisie. Die zaken worden later nog uitgewerkt in programma's en projecten. In de zienswijzennota geven we aan hoe we omgegaan zijn met de zienswijzen en op welke plekken dat heeft geleid tot een aanpassing of aanvulling.
2. De wereld staat niet stil, en daarmee is de omgevingsvisie nooit helemaal actueel. Het is mogelijk dat de omgevingsvisie in de komende jaren geen rekening heeft gehouden met ontwikkelingen, wensen en of trends. De omgevingsvisie is geen star beleidsdocument. De Omgevingsvisie kan met een door uw raad te bepalen frequentie worden geactualiseerd. De basis hiervan wordt gevormd door de informatie die voortkomt uit monitoring en evaluatie.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

In paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie is beschreven hoe en welke kosten en investeringen de gemeente op grond van artikel 13.11 van de Omgevingswet kan verhalen.

b. Communicatie

De omgevingsvisie wordt na vaststelling door de raad via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en www.oss.nl met de inwoners en overige belanghebbenden gedeeld.

c. Uitvoering

De omgevingsvisie vormt het kader voor nadere uitwerking in programma's en projecten. Dat doen we op het moment dat er sprake is van een specifieke opgave of behoefte. Daarnaast is de omgevingsvisie een dynamisch document. Op het moment dat kaders achterhaald zijn of bijgesteld moeten worden, kan de visie worden geactualiseerd. We stellen sowieso voor om iedere collegeperiode de visie tegen het licht te houden en daar waar nodig te actualiseren. Zo garanderen we dat onze visie ten alle tijden up to date is.

d. Overlegd met

Belanghebbenden in Oss

- verschillende inwoners van onze gemeenten die hebben meegedacht tijdens bijeenkomsten en de online enquête.
- belanghebbende organisaties zoals wijk- en dorpsraden, vrijwilligersorganisaties, belangenbehartigers en bedrijven

Belanghebbenden buiten Oss

- Provincie Noord-Brabant, waterschap Aa en Maas, gemeente den Bosch, gemeente Bernheze, gemeente Maashorst, gemeente Land van Cuijk

Afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie:

- Leefomgeving, wonen en economie; Ruimtelijke ordening; Inrichting en beheer openbare ruimte; Vastgoed; Sociaal domein; MT; DT

Voor de volledige beschrijving van de participatie, zie bijlage 2 Nota van participatie.

Bijlagen

- Omgevingsvisie
- Nota van participatie
- Nota van zienswijzen en wijzigingen
- Ambtshalve aanpassingen
- MER
- Oplegnotitie

Samenvatting (=korte inhoud)

In dit raadsvoorstel vragen we uw raad om de omgevingsvisie Oss 2040 vast te stellen.

Hiermee voldoet de gemeente Oss aan de verplichting uit de Omgevingswet om voor haar grondgebied een omgevingsvisie op te stellen. De omgevingsvisie Oss 2040 is gebaseerd op de drie gebiedsvisies waarmee de raad eerder heeft ingestemd; visie Stadjes en kernen, visie Buitengebied en de visie Stedelijk gebied Oss-Berghem.

Het resultaat is een integrale omgevingsvisie tot 2040 met vier kernambities:

- toekomstbestendige verstedelijking en vitale kernen
- een gezonde, veilige en groene leefomgeving
- energieneutraal, circulair en klimaatbestendig Oss in 2050
- ondernemend en uitnodigend Oss

Deze kernambities zijn vertaald in ruimtelijke keuzes voor de drie deelgebieden, Stedelijk gebied Oss-Berghem, Stadjes en kernen en Buitengebied.